

Jäsen ehdotus kalankasvatuksesta kiertovesijärjestelmissä

1. Jäsenten ehdotus

Jäsenet ehdottavat, että Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille, että ne

a) yhdessä muodostavat pohjoismaisen kannan siitä, että Itämeri on herkkänä ympäristönä sopiva testialue kiertovesijärjestelmille (RAS) EU:n yhteisen kalastuspolitiikan puitteissa.

b) pyrkivät vaikuttamaan siihen, että EU:n yhteisessä kalastuspolitiikassa tuettaisiin ja priorisoitaisiin kalankasvatuksen kehittämistä kiertovesijärjestelmissä erityisesti herkissä rehevöitymisen uhkaamissa ekosysteemeissä kuten Itämeressä.

c) yhdessä pyrkivät vaikuttamaan siihen, että vesiviljelyn ympäristövaikutukset Itämereen otetaan selkeästi huomioon EU:n tulevilla strategisilla suuntaviivoilla, jotka koskevat vesiviljelyn kehittämisen yhteisiä periaatteita ja tavoitteita.

d) harkitsevat yhteistä ravinteiden päästökattoa Itämeren kalankasvatukselle ja kannustavat käyttämään Itämerestä pyydetystä kalasta valmistettua kalarehua, jotta Itämeren kokonaisravinnepitoisuus ei kasvaisi.

2. Taustaa

Vesiviljely on yksi maailman nopeimmin kasvavista elintarviketuotannon sektoreista ja sen mahdollisuudet vastata maailman elintarvikekysyntään ovat merkittävät. Pohjoismaisen vesiviljelyn merkitystä ja mahdollisuuksia on kuvattu perusteellisesti Pohjoismaiden ministerineuvoston niin kutsutussa PABAN-raportissa¹, joka käsittelee kestävästä kalankasvatuksesta kehitysnäkymiä Pohjoismaissa.

---

¹ *Perspectives for sustainable development of Nordic aquaculture* (The PABAN report). Rosten Trond W., Poulsen Helge, Alanära Anders, Es-

Perinteinen laajamittainen kalankasvatus avoimissa verkkoaltaissa aiheuttaa suurien fosfori- ja typpipäästöjen vuoksi haittaa Itämeren kaltaisissa matalissa puolisoljetuissa sisämerissä, jossa veden vaihtuvuus on vähäistä. Kalankasvatus edistää kuitenkin samalla työllisyyttä reuna-alueilla ja talouskasvua sekä tarjoaa kalaa sekä kansainvälisille että Pohjoismaiden markkinoille. Erityisesti Itämeren osalta ministerineuvoston PABAN-raportti ehdottaa, että 1) alan lisenssijärjestelmää voitaisiin yhtenäistää siten, että se kannustaa ekologisiin ja tehokkaisiin tekniikoihin ja käytäntöihin; 2) alan fyysisestä suunnittelusta jaettaisiin tietoa ja ideoita; 3) vähennettäisiin ravinteita käyttämällä paikallisia ravinteita; 4) arvioitaisiin kiertovesijärjestelmien (RAS) mahdollisuuksia ja levitettäisiin alan tekniikkaa.²

Kiertovesiviljely (RAS) vakiintuu nopeasti maalla toteutettavana teknologiana sekä EU:ssa että sen ulkopuolella. Kansainvälisesti YK:n elintarvikejärjestö FAO on vuodesta 2005 lähtien pyrkinyt edistämään ekosysteemiin perustuvaa näkökulmaa kalankasvatuksessa.³ Ministerineuvoston PABAN-raportin mukaan kiertovesijärjestelmien käyttö puurotaimen kasvatuksessa Tanskassa on mahdollistanut tuotannon lisäämisen ilman, että ympäristökuormitus olisi kasvanut.⁴

Pohjoismaiden ministerineuvoston kalastusyhteistyö on tähän mennessä myöntänyt kiertovesitekniikan pohjoismaiselle verkostolle 565 000 Tanskan kruunua muun muassa työpajan järjestämiseen Suomen puheenjohtajakaudella vuonna 2011 sekä Aalborgissa lokakuussa 2013 DanAqua-messujen yhteydessä järjestettyyn työpajaan, jolloin tukea myönnettiin 119 500 Tanskan kruunua.

EU vastaa kalastuskysymyksistä Itämeren alueen EU-maiden osalta. Pohjoismaiden yhteinen EU-kanta yhteisessä kalastuspolitiikassa voisi tämän vuoksi olla mahdollinen.

EU:n uudistetussa yhteisessä kalastuspolitiikassa laajamittainen kalankasvatus on yksi vastaus maailman kalakantojen liikakalastukseen, ja vesiviljely on yksi panostusalue EU:n uudessa Horisontti 2020 -tutkimusohjelmassa. Koska EU uudistaa kalastuspolitiikkaansa ja laatii vuonna 2013 suuntaviivat vesiviljelylle, on tärkeää, että avoimissa verkkoaltaissa tapahtuvan perinteisen kalankasvatuksen ympäristövaikutukset huomioidaan, erityisesti Itämeren kaltaisten herkkien ekosysteemien osalta. Kalankasvatuksen ympäristökuormitus on paikallista. Jotkut alueet ovat herkempiä ja sietävät kuormitusta heikommin.

Pohjoismaiden pitkällä ja vahvalla vesiviljelyosaamisella Itämerestä voitaisiin tehdä kestävä vesiviljelyn vihreän kasvun testialue. Tämä vastaisi Euroopan parlamentin päätöslauselmaa *biotalousstrategiasta Euroopalle* (2. heinäkuuta 2013)⁵, jonka tavoitteena on *yhdennetty, johdonmukainen, poikkitieteellinen ja monialainen lähestymistapa*

---

kelinen Unto, Bergsson Arnljótur Bjarki ja Olafsen Trude, 2013. Julkaisu on osoitteessa: <http://www.norden.org/fi/julkaisut/julkaisut/2013-546>, (julkaisua tarkasteltu 9.9.2013 14:29).

² PABAN-raportti, s. 70

³ Ecosystem Approach to Aquaculture (EAA). FAO:n verkkosivusto:

<http://www.fao.org/fishery/topic/16035/en> (sivuilla käyty 9.9.2013 kl. 12:54)

⁴ PABAN-raportti, s. 123

⁵ Euroopan parlamentin päätöslauselma 2. heinäkuuta 2013 innovointistrategiasta kestävä kasvua varten: biotalousstrategia Euroopalle ([2012/2295\(INI\)](http://www.europa.europa.eu/press/infobox/20130702_en.htm))

Pohjoismaiden neuvosto

A 1594/näring

Käsittelijä:
Elinkeinovaliokunta

Dnro 13-00258-4

Pohjoismaiden neuvosto

A 1594/näring

Käsittelijä:
Elinkeinovaliokunta

Dnro 13-00258-4

biotalouteen ja lisäksi edistää ja lisätä investointeja eurooppalaiseen biotalouteen.

Pohjoismaiden neuvosto

Pitkällä aikavälillä kestävä kalankasvatus Itämeren alueella on myös turvallisuuspoliittisen edun mukaista. Kalan tuonnista (suoraan kulutukseen tai kalankasvatuksen rehuksi) riippuvaisena Pohjoismaat ovat haavoittuvampia kuin jos Pohjoismaat voisivat vastedes kasvattaa omat kalansa.

A 1594/näring

Käsittelijä:
Elinkeinovaliokunta

Edellä esitetyn perusteella jäsenet ehdottavat, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden hallituksille,

Dnro 13-00258-4

että ne yhdessä muodostavat pohjoismaisen kannan siitä, että Itämeri on herkkänä ympäristönä sopiva testialue kiertovesijärjestelmille (RAS) EU:n yhteisen kalastuspolitiikan puitteissa.

Pohjoismaiden neuvosto

A 1594/näring

Käsittelijä:
Elinkeinovaliokunta

että ne pyrkivät vaikuttamaan siihen, että EU:n yhteisessä kalastuspolitiikassa tuettaisiin ja priorisoitaisiin kalankasvatuksen kehittämistä kiertovesijärjestelmissä erityisesti herkissä rehevöitymisen uhkaamissa ekosysteemeissä kuten Itämeressä.

Dnro 13-00258-4

että ne yhdessä pyrkivät vaikuttamaan siihen, että vesiviljelyn ympäristövaikutukset Itämereen otetaan selkeästi huomioon EU:n tulevisissa strategisissa suuntaviivoissa, jotka koskevat vesiviljelyn kehittämisen yhteisiä periaatteita ja tavoitteita.

että ne harkitsevat yhteistä ravinteiden päästökattoa Itämeren kalankasvatukselle ja kannustavat käyttämään Itämerestä pyydetystä kalasta valmistettua kalarehua, jotta Itämeren kokonaisravinnepitoisuus ei kasvaisi.

Maarianhaminassa 27. syyskuuta 2013

Wille Valve (MÅ)

Anders Eriksson (ÅF)

Christina Gestrin (r.)

Annicka Engblom (M)

Elisabeth Björnsdotter-Rahm (M)

Torgeir Trældal (FrP)